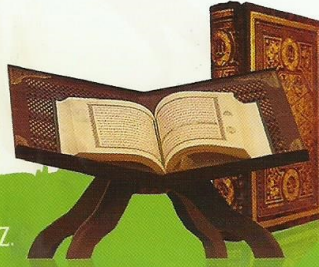

TECVİD

TECVİD KURALLARINI EN
KOLAY ŞEKLİYLE ÖĞRENECEKSİNİZ.

Harf-i Med

Med Uzatma harfi Vav (و)

Ötre
يَنْقَلِبُونَ
Sakin Vav

Med Uzatma harfi Elif (ا)

Sakin Elif
أَلْيَمِنْ
Üstün

Med Uzatma harfi Ya (ي)

Sakin Ya
مُبَشِّرِينَ
Çeker (esre)

Uzatan harflerdir. Kendinden önceki harfin harekesine bağlı olarak bir elif miktarı uzatılarak okunmasını sağlar.

3

TECVİD

TECVİD İLMİ

Kur'an harflerinin durumunu söz konusu eden Tecvid, Kur'an-ı Kerim'i hatasız okumayı öğreten bir ilimdir. Buna göre tecvidin gayesi, ilahî kelâmın okunuşunda, dili her türlü hatadan korumaktır.

Harf-i Med

Uzatan harftir. Kendinden önceki harfin bir elif miktarı uzatılarak okunmasını sağlar. Med Harfleri üç tane dir.

ا ي و

2

TECVİD

Sebeb-i Med

Med harflerinin yani vav, ye ve elif'in uzattıkları harflerin daha fazla uzatılmasına sebep olan demektir. İki kısma ayrılır:

a) HEMZE :

Harekesi olan "Elif'e" hemze denir.

hemze
أَلْيَاسُ

hemze
يَاسُ

b) SÜKUN : Harekesi olmayan (yani ne esresi, ne ötresi ve nede üstünü olmayan) harfe biz Sükun diyoruz. "CEZZİMLİ" olan harflere de "SÜKUN" diyoruz.

sükun
أَلْجَازِبُ

sükun
أَلْخَالِدُ

4

TECVİD

Medd-i Tabii

Harfi medden sonra sebep-i medden hiç bir şey bulunmazsa, yani vav, ye ve elif harflerinden biri bulunupta sebep-i med denilen hemze ve sükundan biri bulunmazsa o zaman "Medd-i tabii" olur. Aslında daha önce görmüş olduğumuz harfi medd ile Medd-i Tabii aynı şeylerdir. Fark sadece Harfi medden sonra sebep-i medden bir şey gelmemiş olacak ki, o zaman medd-i tabii olsun. Medd-i tabii bir elif miktarı uzatılır.

أَعُوذُ إِذَا وُصِفَ بِأَذَلِّ

5

TECVİD

Medd-i Muttasıl

Medd-i muttasıl, bitişik uzatma demektir. Tecvid ilminde ise, harfi-medden sonra sebep-i medden Hemze olup ikisi de bir kelimede bulunursa, buna Medd-i muttasıl denir. Medd-i muttasılın medd-i (uzatılması) vaciptir. Zira, kıraat imamlarının hepsi de uzatmış olup, hiç birisi kısa okumamıştır. Yani, medd-i tabii gibi sadece bir elif miktarı çekmemişlerdir. Medd-i muttasıl dört elif miktarı uzatılır.

إِذَا جَاءَ أَوَّلَكَ جِيءَ سَوْءَ

6

TECVİD

Medd-i Munfasıl

Medd-i munfasıl, bitişik olmayan uzatma demektir. Yani bir kelimenin sonunda med harflerinden birisi, diğer kelimenin başında da sebep-i medden uzun Hemze bulunursa, buna medd-i munfasıl denir. Dört elif miktarı uzatmak caizdir. Caiz demek, dört elif miktarı çekilse de olur çekilmesede olur. Ancak kıraat imamımız iki elif miktarından aşağı uzatmamıştır.

يَا أَيُّهَا إِنِّي أَخَافُ تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ

Harf-i med bazen mukadder (gizli) bir Vav olur

Harf-i med bazen mukadder (gizli) bir Ye olur

وَمَا يَكْذِبُ بِهِ إِلَّا أَنْ مَالَهُ أَخْلَدَهُ

7

TECVİD

Medd-i Lazım

Medd-i lâzım, mutlaka uzatılması gereken med demektir. Harf-i medden sonra gelen sebep-i med, sükûn-i lâzım olursa, medd-i lâzım olur. Sükûn-i lâzım, Kur'an-ı Kerim'i okurken ister duralım veya isterse geçelim, her durumda sabit olan sükûne denir.

Medd-i Lazım dört türüdür.

a) Medd-i Lazım Kelime-i Mûsakkale:

b) Medd-i Lazım Kelime-i Muhaffefe:

وَلَا الضَّالِّينَ

أَلَّا

c) Medd-i Lazım Harf-i Musakkale :

d) Medd-i Lazım Harf-i Muhaffefe

طَسْمَ ← طَاسِينَ مِيمَ ← طَاسِيَتِيمَ

نَ ← نُرْنَ

8

TECVİD

Medd-i Arız

Bir kelimede harf-i medden biri bulunup ondan sonra gelen sebab-i med sükûn-i arız (sonradan sakin) olursa Medd-i arız olur. Sükûn-i arız, durulduğunda sabit,geçildiğinde ortadan kalkan sükûn demektir.

يَعْلَمُونَ ذَوَاتِنَا عَزِيزٌ نَسْتَعِينُ

Medd-i Arız üç türüdür.

- a) Kelimenin SONU ÜSTÜN ile biterse, bunu Tûl ile okuyabiliriz (Yani dört elif miktarı çekerek), Tevassut ile okuyabiliriz (iki veya üç elif miktarı uzatarak), Kasr ile okuyabiliriz (bir elif miktarı okumaktır.)
b) Kelimenin SONU ESRE ile biterse, bunu Tul ile, Tevassut ile, Kasr ile veya Revv ile okuyabiliriz. Gizli bir ses ile hareketi talep etmeye denir.
c) Kelimenin SONU ÖTRE ile biterse, bunu Tul ile, Tevassut ile, Kasr ile, Tul ile işmamı birlikte, Tevassut ile işmam birlikte, Kasr ile işmam birlikte, Revv ile işmam birlikte okuyabiliriz.İŞMAM SÜKUN'dan sonra dudakları yummaya denir.

9

TECVID

Medd-i Lin

Medd-i lin; yumuşak, lisâna ağır gelmeyen, kolaylıkla çekilebilen med demektir. Lin harfleri, makabli üstün olan, sakin Vâv ve Ye harfleridir. Bu iki harften biri bir kelimede sakin (Yani CEZZİMLİ) olarak bulunur ve kendilerinden önceki harfin harekesi de ÜSTÜN olarak gelirse Medd-i Lin olmuş olur. Medd-i linin Medd-i caizdir. Buna göre bizler Medd-i Lin'i iki başlık altında inceleyeceğiz;

a) Lin harfinden sonra gelen SÜKUN LAZIM SÜKUN gelirse

Tul olarak (Dört elif miktarı uzatarak)
veya Tevassut olarak okunur.

(İki veya üç elif miktarı çekilerek okunur.)

كَهَيْعَصَ

a) b) Lin harfinden sonra gelen SÜKUN, ARIZ SÜKUN ise bu durumda da Medd-i Arız nasıl okuyorsak bunu da öyle okumuş oluruz. Sonu üstün ile biterse Tul, tevassut ve kasr ile, Sonu esre ile biterse.Tul, tevassut, kasr ve revv ile, Sonu ötre ile biterse Tul, tevassut, kasr, tul ile işmam, tevassut ile işmam, kasr ile işmam bir de revv ile ile okuyabiliriz.

10

وَالصِّفِّ

TECVID

TENVİN VE NUN-I SAKİN

a) TENVİN: İki ötre, iki esre ve iki üstüne denir : İki esre ve iki ötre bulunan tenvinli kelimelerde durulduğunda, tenvinler okunmaz. İki üstünlü kelimelerde durulduğu zaman ise, tenvinli kelime (yuvarlak Te) değilse, tenvin Elif olarak okunur. Eğer yuvarlak Te ise, tenvin ve Te okunmaz, He olarak okunur.

رَحِيمًا غَفُورًا شَكُورًا

b)NUN'U SAKİN : Nûn-i sakin ise, cezimli yani harekesiz olan Nûn'a denir.

أَنْ لَنْ مِنْ مِنْ

11

TECVID

İHFA

Tenvin veya nûn'u sakinden sonra ihfa harflerinden biri gelirse, ihfa olur.Ihfa yapılırken genizden bir sesin gelmesi gerekir. İhfanın esası budur. Bunun doğru yapıpı yapılmadığını şöyle anlayabiliriz. Sesimizi genizden getirirken burnumuzu sıkalım. Şayet ses kesilir ve burun tıkanırsa ihfa olur. Yoksa ses hala geliyorsa o zaman ihfa olmaz ama biz ihfa yaptığımız zannederiz. Ihfa harfleri 15 tanedir. Bunlar:

ث ث ج ذ ر س ش ص ض ط ظ ف ق ك

غَنِيٌّ كَرِيمٌ

İhfa-yı şefevî yani dudak ihfâsı ise, sakin Mim'den sonra Be harfinin gelmesi ile olur. Böyle hallerde "Mim" harfi biraz tutulup gunneli olarak okunur. Yani dudakları basmadan Mim harfinin sesi genize verilerek bir parça tutulmakla yapılır.

إِنْ رَبَّهُمْ بِهِمْ

12

TECVID

İZHAR

Tenvin veya nunu sakinden sonra izhar harflerinden biri gelirse " izhar " olur.Izhari okurken ihfa gibi genizden ve tutularak değil de ; (tenvin ve nun'u sakinden sonra gelen izhar harfi olursa) dilin ucu damağa yapıştırılarak süratli bir şekilde okunur ve hiçbir şekilde tutulma olmaz . İzhâr harfleri boğazdan çıktığı için bunlara, Hurûf-i Halk yani boğaz harfleri de denilir.İzhâr harfleri altı harf olup şu Esmâ-i şerîfelerin ilk harfleridir:

اللَّهُ حَيٌّ خَالِقٌ عَدْلٌ غَنِيٌّ هَادِيٌّ

غَفُورٌ حَلِيمٌ مَنْ آمَنَ مِنْ خَوْفٍ

13

TECVID

İKLÂB

İklâb harfi Be'dir. Tenvin ve nun'u sakinden sonra "be" harfi gelirse İklâb olur, "be" den önce gelen tenvin veya nun'u sakin mim harfine çevrilerek okunur:

سَمِيعٌ بَصِيرٌ مِنْ بَعْدٍ لَيْبِذَنْ

İDGÂM-I MEAL GUNNE

İdgam, bir şeyi diğer bir şeye koymak demektir. Gunne de, genizden yani burun boşluğundan gelen sese denir. İdgâm meal gunne, gunneli idgâm demektir. Buradaki tarifi ise, aynı cinsten olan harfleri, birbirine katarak iki defa, yani şeddeli okumaktır. İdgâm meal gunne harfleri dördtür. Bunlar, Ye, Mim, Nûn, Vav harfleridir.

Tenvin veya nûn-i sakinden sonra bu dört harften biri gelirse, İdgâm meal gunne olur.

يَمْنُو خَيْرًا يَرَهُ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ

14

TECVID

İDGAM BİLÂ GUNE

İdgâm bilâ gunne, gunnesiz idgâm demektir. Genizden ses getirmeden şeddeli gibi okunur.İdgâm bilâ gunne harfleri iki olup, onlar da Lâmm ve Râ harfleridir.

Tenvin veya nûn-i sakinden sonra bu iki harften biri gelirse, İdgâm bilâ gunne olur.İdgâm bilâ gunnede, tenvin veya nûn-i sakin tamamen Lâmm ve Râ harflerine çevrilebilirler; bunun için tam idgâmdır.

غَفُورٌ رَحِيمٌ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ

مِنْ رَبِّهِمْ

15

TECVID

İDGAM-I MİSLEYN

Aynı harfin iki defa arka arkaya gelerek, birincisinin sakin (cezzimli) ikincisinin harekeli olarak gelmesi durumunda birincisi ikincisine katılarak okunur. İşte biz buna idgâm-ı misleyn diyoruz.

أَنْ اضْرِبْ بِعَصَاكَ آوُوا وَنَصَرُوا

Burada bir noktayı önemle belirtelim ki ; eğer mim ve nun harfleri birbirleri arkasından gelirse o zaman idgâm-ı misleyn meal gunne olur. Yani gunneli idgâm olur.Bir de "nun" harfi yine "nun" harfine uğrarsa (yani iki nun arka arkaya gelirse) o zaman idgâm-ı misleyn meal gunne olur. Bunu biraz tutarak şeddeli bir nun'muş gibi okuruz.

مِنْ نَارٍ وَمَنْ نَعْمَةٍ

16

TECVID

İDGAM-I MÜTECÂNİSEYN

Mahareçleri (çıkış yerleri) bir olan, fakat sıfatları başka olan harfler birbirine uğrarsa İdgâm-ı Mütecâniseyn olur.Bu tecvidi görürken, mahreçlerinden dolayı, harflerini üç başlık altında inceleyeceğiz:

1) Tı, Dal, Te harfleri

Bu üç harf kendi aralarında idgâm olunurlar.İdgâm olunan harf kalın olduğu zaman yarım idgâm yapılır. Ama Te harfî Dal ve Ti harflerine uğrarsa tam idgâm yapılır.

2) Zı, Zel, Se harfleri

Bu harflerden Zel harfî Zı harfine tam olarak idgâm olunur. Zel harfinin Se harfine idgâmına Kur'an-ı Kerim'de misâl yoktur. Se harfinin Zel harfine idgâm edilmesinin de tek örneği Araf suresi 176.ayettir.

3) Be, Mim harfleri

Be ve Mim harflerinin idgâm yapılabilmeleri için; Be'nin önce, Mim'in sonra gelmesi lazımdır. Eğer Mim, Be'den evvel gelecek olursa, İdgâm-ı mütecâniseyn değil, İhfâ-yı şefevî yani dudak İhfâsı olur.

قَدْتَبِينَ عَبْدَتُمْ

إِذْ ظَلَمُوا يَلْهَثُ ذَلِكَ

يَا بُنَيَّ ارْكَبْ مَعَنَا

17

TECVID

İDGAM-I MUTEKARİBEYN

Mahrecinde (çıkış noktasında) ve sıfatında yakınlığı olan harfler birbirlerine uğrarsa İdgâm-ı Mutekaribeyn olur. İdgâm-ı Mutekaribeynin harflerini de iki başlık altında inceleyebiliriz:

1) Lam ve Râ harfleridir.

Bu harflerden "Lam" harfî mutlaka önce gelir. Lam sakın , "Râ" harfî harekeli olur. Ve lam harfî "Râ" harfine çevrilerek okunur. Yani Lam Ra harfinde idgâm olunur.

قُلْ رَبِّ

بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ

2) Kaf ve Kef harfleridir.

Bu harflerden de "Kaf" harfî "Kef" harfinden önce gelir. Bütün idgamlarda olduğu gibi birincisi sakindir. İkincisi ise harekeli. Sakin olan ilk harf daima ikinci harfe idgâm (katılarak, çevrilerek) okunur.Bu Kuran'da tek yerde geçer, o da Mürselât suresindedir.

18

TECVID

İDGAM-I ŞEMSIYYE

Lâm-ı tarif (Elif-Lâm)den sonra Şemsi harflerden biri geldiği zaman Lâm'ın okunmayıp, ondan sonraki harfin şeddeli okunmasına İdgâm-ı şemsiyye denir. Buna İdgâm-ı şemsiyye denilmesinin sebebi şudur: Elif Lâm'ın Lâm'ı, Şemsi on dört harften birinin evvelinde geldiği zaman kendisi okunmaz. Tıpkı güneş varken yıldızlar görünmediği gibi, burada da idgâm yapıldı Lâm görülmez... Onun için bu harflere şemsi (güneşe benzer) harfler denilir.İdgâm-ı Şemsiyye harfleri on dört harf olup şunlardır.

ت ث د ذ ر ز س ش ص ض ط ظ ل ن

Lâm-ı tarif Nûn'a uğrarsa, İdgâm-ı şemsiyye meal gunne olur.

وَالنَّاسِ وَالنَّارِ

19

TECVID

İDGAM-I ŞEMSIYYE

Eğer Lâm-ı tarif, Nûn'dan başka harflere uğrarsa, İdgâm-ı şemsiyye bilâgunne (gunnesiz) olur.

وَالشَّمْسِ وَاللَّيْلِ

İdgâm-ı şemsiyyede şemsi harfler şeddeli okunduğu için aynı zamanda İdgâm-ı misleyn olurlar. Bunda da uzatma ölçüsü, diğer idgamlarda olduğu gibi, bir buçuk harf miktarıdır.

الَّتْرَابُ اللَّوَابُ وَالذَّارِيَاتُ وَالشَّمْسُ

20

TECVID

İZHAR-I KAMERİYYE

İzhâr-ı kameriyye; Lâm-ı tariftten sonra kamerî harflerden biri geldiğinde, Lâm-ı tariftin Lâm'ının bu kamerî harflere idgâm edilmeden açık bir şekilde okunmasıdır.

İzhâr-ı kameriyye harfleri on dörttür

ا ب ج ح خ ع غ ف ق ك م و ه ي

Lâm-ı tarif dediğimiz Elif ve Lâm harfleri, bu 14 harften birine uğradığı zaman İzhâr-ı kameriyye olur.

وَالْعَصْرِ وَالْفَجْرِ وَالْقَمَرِ

21

TECVID

KALKALE

Kalkale lugatte, hareket etmek ve ızdırap (titreme) mânâlarına gelir. Tecvid ilminde ise, harfin mahrecinin, kuvvetli bir şekilde vurgulu olarak titretilmesi, çalkalanmasıdır. Yani ses, harfin mahrecinde depremlenerek harfin sesi normalden daha kuvvetli çıkarılır.

Beş harften oluşan kalkale harfleri şunlardır:

ب ج د ط ق

Bu beş harften biri kelimenin ortasında veya sonunda sakın olarak bulunursa Kalkale olur.

يَدْخُلُونَ أَحَدًا بِالْحَقِّ تَجْرِي

22

TECVID

LAFZATULLAH

Allah isminden önceki harfin hareketi "ötre"veya "üstün" ise Allah ismi kalın okunur. Allah isminden önceki harfin hareketi "esre" olursa o zamanda ince okunur.

هُوَ اللَّهُ نَصْرُ اللَّهِ بِاللَّهِ لِلَّهِ

ZAMİR

Zamir lügatte, kalbte bir şeyi gizlemeye denir.

a) Zamirden önceki harf harekeli olursa medd olunur, yani çekilir.

أَنَّهُ بِهِ لَهُ

b) Eğer Zamir'in makabli sakın olursa, kısa okunur; çekilmez.

عَلَيْهِ إِلَيْهِ فِيهِ

23

TECVID

TECVID

KABE BASIN

B.Reşit Paşa Cad.Yumni İş Mrk.

No: 22/22 Vezneciler İSTANBUL

0212 528 6450 - 0532 606 1025

www.kabebasin.com

Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Yönetmeliğinin 5. maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde bandrol taşıması zorunlu değildir.